

28 maart 2021

Palmzondag

Lezingen: Marcus 11 : 1 – 11 e Marcus 14 : 1 – 15

Het contrast kan nauwelijks groter zijn: in een bijna lege kerk gaat het op deze Palmzondag over het verhaal van de intocht van Jezus in een Jeruzalem waar het wemelt van de mensen. Er heerst topdrukke. De stad zit vol met pelgrims die voor Pesach zijn gekomen - het feest waarop de bevrijding van het joodse volk uit de slavernij in Egypte wordt herdacht.

Even schoot mij bij het lezen van dit verhaal door mijn hoofd: wat zou er zijn gebeurd als in die week voor Pesach het Coronavirus was uitgebroken? De hele intocht van Jezus had niet door kunnen gaan; al die straten en plaatsen, waar het passieverhaal van Jezus zich afspeelde, zouden leeg zijn geweest. Misschien hadden de Romeinen alle kruisgingen uitgesteld en had Pilatus niet de misdadiger Barnabas vrijgelaten, maar Jezus. Dan was het verhaal heel anders geweest. Was er misschien helemaal geen christendom ontstaan, of had het er heel anders uitgezien.

Ik weet niet hoe het u vergaat maar ik betrap mij en anderen in deze dagen, vaak op dit soort 'als ... dan' scenario's. "Als de globalisering er niet was geweest, was er nu ook geen wereldwijde besmetting. Als we maar meteen een 'lockdown' hadden gehad, dan ... enzovoort, enzovoort." Als we maar sneller zouden vaccineren, dan... Als je een mapje om belangrijke papieren doet, dan...

Als-dan verhalen. Samen met onheilsvolle toekomstvoorspellingen geven zij uiting aan onze onzekerheid en angst voor alles wat ons mogelijk nog te wachten staat - en waar we geen controle over hebben. Doemscenario's die onze angst en het gevoel van wanhoop alleen maar versterken en niets – en dan ook werkelijk niets - veranderen aan onze situatie in het hier en nu – aan de loop van de geschiedenis - en ook niet aan voortgang van dit reeds 2000 jaar oude Bijbelse verhaal, waar omheen we ons vandaag verzamelen. We blijven op weg gaan naar Pasen.

Vandaag op deze Palmzondag. We lezen het verhaal over de intocht van Jezus. Waar dus zoveel mensen aanwezig waren. Sommigen van hen waren de rondtrekkende Jezus en zijn leerlingen misschien al eerder tegengekomen en wilden Hem begroeten. Anderen waren nieuwsgierig Hem te zien, want ze hadden van deze Jezus gehoord, die zieken geneest en volgens sommige verhalen zelfs doden weer tot leven kon wekken. Zou Hij de lang verwachte Messias zijn?

Volgens het evangelie was deze menigte daarvan overtuigd. Velen van hen spreidden zelfs hun mantel op de weg voor Hem uit en ontvingen Hem als een koning. En zij riepen: 'Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hemel'.

Hosanna. Een bekende uitroep uit de psalmen. De Psalmen die Joden al duizenden jaren zingen in de tijd van Pasen. 'Hosanna', het is als een gebed: 'God, red ons toch.'

De mensen in de tijd van Jezus denken met de Psalmen terug aan de bevrijding uit Egypte.

God hoorde de klacht en het hulpgeroep. En Hij bevrijdde zijn volk uit de slavernij.

En ook in de tijd van Jezus hebben de mensen de verwachting dat God hen gaat bevrijdden. Gaat bevrijden van het slavenjuk van Rome. Gaat bevrijden van de corrupte religieuze leiders. Gaat bevrijden van onrecht en armoede.

En in Jezus zien zij de mens om hen te helpen. Hij doet wonderen. Hij brengt massa's in beweging. Hij komt op voor de armen, geeft aandacht aan mensen, die niemand anders ziet. En Hij is afkomstig uit het nageslacht van David. Hij zal de grote opstand tegen Rome leiden. Hij is de Messias.

Hosanna! God red ons. Dit is het moment om God en Jezus een handje te helpen. Dit is het moment van een bijna triomfantelijk Hosanna: want ze geloven erin: God zal hen redden.

En God zal hun gebed verhoren. God heeft hun jammerklacht gehoord en gaat hen bevrijden. Door Jezus heen. Binnenkort heeft God de banden van de slavernij van zijn volk verbroken.

Maar de manier waarop...

Jezus laat zich in Jeruzalem kronen tot koning. Maar zijn kroon is een doornenkroon. Zijn troon is een kruis. Zijn aanhangers laten Hem in de steek. Vandaag zingen de mensen Hosanna. Morgen schreeuwen ze: kruisig Hem!

Zijn vrienden laten hem in de steek. Alleen vrouwen staan hem bij in Zijn laatste uur.

Tenslotte sterft Jezus in grote eenzaamheid.

En toch: door dat alles heen, verhoort God het gebed van zijn volk: Hosanna. God redt ons toch.

En God redt. Want aan het kruis ontnemt Jezus het kwaad zijn dodelijke kracht.

In zijn opstanding overwint Jezus de dood: dat ultieme wapen van dictators, duivels en dodelijke ziektes: de dood zelf verliest haar definitieve kracht, in bijbelse taal: de dood verliest haar angel, haar gif..

In het lijden van Zijn Zoon Jezus openbaart God zijn trouw aan zijn verbond met mensen.

In zijn eenzaamheid, draagt Jezus onze eenzaamheid. In zijn angst draagt Jezus onze angst. In zijn lijden draagt Jezus ons lijden en het lijden van de wereld. In zijn opstanding breekt een nieuwe wereld open.

En wat kan het betekenen als wij in onze dagen 'hosanna' roepen?

We zitten in het duister van de coronacrisis. We voelen ons eenzaam, bang, kwetsbaar. En dan roepen we tot God: Hosanna! Red ons toch!

En ook in onze tijd redt God, hoort God ons roepen om redding.

Alleen de manier waarop, is vaak niet de manier die wij zouden willen.

Ons gebed is: God red ons nu van corona! En wat wij willen is dat God als bij toverslag de pandemie doet verdwijnen.

Maar dat is niet hoe God werkt.

God redt ons van corona, omdat Hij voor ons een adres is voor onze klacht, voor onze hulproep. Hij hoort ons. We mogen bij Hem klagen, zuchten, huilen, Hem bidden om ontferming. Zo draagt God ons door corona heen.

God redt ons van corona, doordat de ultieme consequentie van corona, de dood, haar engel heeft verloren. Of we nu leven of sterven, wij zijn van de Heer. Ook al voelen we de heftigheid van de dood als we bij een graf van een geliefde staan. De dood kan ons raken, maar wijst uiteindelijk naar leven.

God redt ons van corona, doordat Hij kracht, wijsheid en inzicht geeft aan artsen, verplegers, wetenschappers.

God redt ons van corona, door verstandig beleid, door anderhalve meter afstand houden en mondkapjes dragen.

God redt ons van corona, omdat we elkaar steunen, bemoedigen, opbellen, een kaartje sturen. Doordat we samen bidden en huilen. Samen de weg naar Pasen gaan. Van dood naar leven.

Misschien biedt het u troost - als u nu alleen thuis zit en naar deze dienst kijkt en luistert – om te weten dat een groot deel van de ruim 2 miljard christenen op deze aarde nu ook dit Bijbelse verhaal over de intocht van Jezus in Jeruzalem lezen - en dat zij net als wij liederen zingen en bidden dat er een einde mag komen aan deze pandemie - eenieder in de eigen taal.

Of misschien troost het u, dat we ons door het licht en de warmte van de brandende Paaskaars, verbonden kunnen voelen. Het licht dat zal blijven branden. Op Goede Vrijdag als we stilstaan bij het lijden en sterven van Jezus, dan dooft voor even het licht. Maar we verwachten het nieuwe licht, het licht van de opstanding, dat we in de Paaswake zullen begroeten.

Palmpasen: een dag met een dubbel gevoel.

Blijdschap en ernst wisselen elkaar af. Zo proberen wij ook in deze dagen op weg te gaan naar Pasen.

En ook dit jaar is deze veertig dagen tijd weer zo anders verlopen.

We zijn niet bij elkaar, maar wel met elkaar verbonden. Dat we met elkaar volhouden, hoe onze weg ook zal gaan.

Het is een weg waar vreugde en verdriet veel dichter bij elkaar liggen dan wij ooit konden vermoeden. Zo gaan we de Stille Week in.

Mét elkaar verbonden en mét Jezus zijn we op weg naar Pesach, naar Pasen, naar het licht en de bevrijding - door alle angst en wanhoop heen, in de hoop dat lijden en verdriet niet het laatste woord zal hebben – kome wat komt.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk
ds. Hillegonda Ploeger